

Mareh Mekomos for Borer Sugya week of November 17
Rabbi Baruch Bodenheim

Does the Melacha of Borer apply to non-food items?

רש"י "שבע חטאות and גמרא דף עד: אמר רבא הרי מאן דעביד חביתא

גמרא שבת דף עד. "ת"ר היו לפניו מיני אוכלים

תוס' "היו

Learn who brings a proof from Rashi and Tosfos that the prohibition of Borer applied to non-food items.

(יב) שהחלמוץ יורד למטה. בטור [עמוד תלא] כתוב ח"ל, לא חשיב כבורר, שהחלבוץ והחלמוץ שניהם אוכלין הם, ואין נותנין אותו לחובו אלא לחקן מראה החרדל, הלכך לא חשיב כבורר אוכל מתוך הפסולת, עכ"ל. יש בזה יתור לשון, דודאי שניהם הם אוכלים ואין כאן פסולת אלא אוכל מתוך אוכל, ועל כרחק הם מין אחד, דאם לא כן היה לנו לאסור מטעם שני מינים אף על פי ששניהם אוכל. ולפי מה שכתבתי לעיל בסיומן זה [פ"ק ב] בדעת הטור דאף באוכל מתוך אוכל אפילו במין אחד שייך ברירה, דהיינו מה שרוצה לאכול עמה הוא אוכל ומה שנשאר קרוי פסולת, ניחא כאן, דלא תימא [כיון] דהוא רוצה לאכול החלמוץ ממילא נשאר על החלבוץ שם פסולת, לזה כתב דלא יאכל החלמוץ תיכף, אלא נותנו לתת מראה על החרדל שיש כבר שם, ונמצא שגם החלבוץ הוא אוכל כמו החלמוץ, ומה נסתייע לדברינו דלעיל לפי הנראה לענ"ד. בפרק כלל גדול כתבו החוספות [שבת עד, א ד"ה היו] היו לפניו שני מיני אוכלים גרסינן כו', עכ"ל. ונראה לכאורה דר"ל דאין שייך ברירה אלא במידי דאוכל, אבל בשאר דברים כגון לבורר כלי מתוך כליים אין שייך בזה איסור ברירה, וכן משמע מכל הנזכר באיסור בורר נקטוהו במידי דאכילה, ועל כן לא נקט התנא סתם היו לפניו שני מינים, אלא אוכלים דוקא. אלא דאיתא בגמרא אחר כך שם [ע"ב] אמר רבא האי מאן דעביד חביתא חייב משום ז' חטאות, וחשיב רש"י [ד"ה שבע] בורר ביניהם, דהיינו בורר הזרות הגסות מתוכן כו', ואם כן צריך לומר הא דכתבו החוספות מיני אוכלין גרסינן, לרבותא דאפילו באוכל מתוך אוכל אמרינן דהנשאר הוא פסולת:

הלכה יא

דע דטרר גררו הוא בדבר הכלול יחד ומשתמש כשהוא
בלול בזה אם בורר מ'תו פסולת מחוץ האוכל או בשני
מינים הוי בורר והוי מלאכה אבל בדבר שאינו כלול לא שייך
טרה וזה שמשורה הירושלמי רמונין מגו רמונין מפחה אפילו
בני גשא מגו בני גשא פירוש דליק כלולים ולפי זה בורר
כלי מחוץ כלי דאטו משתמש כשאן כלולים הלא בכל קטרה
משתמש בפ"ט לא שייך בזה בורה אלא שהטורי זהב כתב
דבורר הוי לא במחלל לחידה דק בעין ומתכות ג"כ והביא
פ"ז מדברי רש"י גבי חלתא דבורר קיים יפות חייב וסם
יכול לעשות כשאן כלולין וזה כתב הפ"ז סימן שי"ט ס"ק י"ב.
מדברי המו' נראה דדוקא באוכלים הוי בורר ולא כלים
והביא דברי רש"י וממה שפלטה קולמוסו כלים הביאו
המחברים הבאים אחריו וגם בכלי איכא בורר וטעמו בזה
דבמלאכה בורר לריך שיהא כלול יאין זה לא בכלים ולא
בבגדים אלא שמחלל לאו דוקא וכמו שביארנו.

אור שמח עמוד מס 76 מדע, אהבה, זמנים כהן, מאיר שמחה בן שמשון קלנימוס הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

Clarify what is the logic of the Ohr Somayach as to why borer is not relevant to non-food items.

See who explains the Ohr Somayach is saying to novel ideas. "בורר באוכלים, וכלים, בגדים" See

שני

פרק עשרים וחמישה - בורר

חומ

עב

כלים אין שייך בזה איסור צריחה, וכן משמע
מכל המוכר באיסור בורר נקטוה צמידי
דאכילה, ועל כן לא נקט המנה סתם היו
לפניו ב' מינים אלא אוכלים דוקא. אלא
דאיתא בגמ' [מח] אמר רבא האי מאן
דעביד חביתא [חבית של חרס] חייב משום ז'
חטאות וחשיב רש"י בורר ציניהם דהיינו
בורר הצרות הגסות מתוכן כו', וא"כ ל"ל
הא דכתבו התוס' מני אוכלין גרסי' לרבותא
דאפילו באוכל מתוך אוכל אמרינן דהנשאר
הוא פסולת, עכ"ל.

ובמנחת חינוך [מז] גם כתב דמהגמ' מאן
דעביד חביתא חייב ז' חטאות
ופרש"י שבורר הצרות הגסות מתוך העפר
היו ליה בורר, מבואר דלאו דוקא באוכלין
ומסקין שייך בורר דה"ה בכל הדברים וג"כ
כלים ובגדים וכמ"ש הט"ז הנ"ל.

והוסיף שם, דמה שמבואר בשבת [מח]
דאסור להבחין לאור הנר בין
בגדים ליקח בגד שלו, היינו כדי ללבוש טיף
דבכהאי גוונא שרי, אבל אם אינו רואה
ללבושו עתה נראה דהו בורר.

ובן נקט המ"ב [מח] ח"ל, כתבו האחרונים
דה"ה בכל דבר כשהם שני מינים כגון
כלים ובגדים שייך צריחה, ועל כן נריך
לברור זה המין שרואה לטול עכשיו והשאר
ישארו על מקומם ולא להיפוך וכו', עכ"ל.

אב"ד האור שמה [מט] כתב ח"ל, ודע
דבורר גדרו הוא דבבר הכלול יחד
ומשתמש כשהוא כלול בזה אם בורר מאיתו
פסולת מתוך אוכל או ב' מינים היו בורר
והיו מלאכה, אבל בדבר שאינו כלול לא שייך
בורר. וזה שמעורר הירושלמי [י] רמוזין מגו
רמוזין [לדעת חוקיה שאסור לברור אף אוכל

בורר באוכלים, כלים, בגדים

גרסינן במס' שבת [מב] ת"ר היו לפניו
מיני אוכלין בורר ואוכל בורר
ומניח ולא יברור ואם ברר חייב חטאת
[הובא לעיל], וכתבו התוס' [מג] ח"ל, היו
לפניו שני מיני אוכלין גרסי', וכן פירש ר"ח
דבאוכל מתוך אוכל שייכא צריחה שבורר
אותו שאינו חפץ לאכול מתוך אותו שרואה
לאכול דאותו שאינו חפץ בו חשיב פסולת
לגבי אותו שחפץ לאכול וכו', עכ"ל.

ובתב הט"ז [מד] ח"ל, בפרק כלל גדול
כתבו התוס' היו לפניו ב' מיני
אוכלים גרסי' כו' עכ"ל, ונראה לכאורה
דרי"ל דאין שייך צריחה אלא צמידי דאוכל
אבל בשאר דברים כגון לברור כלי מתוך

שער הציזין

[מב] ע"ד ע"א: [מג] ד"ה היו לפניו: [מד] סי' שי"ט ס"ק י"ב ד"ה בפרק כ"ג: [מה] ע"ד
ע"ב: [מז] מזה ל"ב אות ז': [מח] י"ב ע"א: [מח] סי' שי"ט ס"ק ט"ו: [מט] שבת
פרק ח' ה"א י"א: [נ] פרק כלל גדול ה"ב [עמ' מ"ט ע"ב בסופו מדפי הירושלמי]:

ומפילו בורר לאלתר חייב טטאת, אין לחלק ולהקל בלא ראייה ברורה, עכ"ל. והוצאו דבריו ברמ"א [ג].

מבואר דדבריים גדולים שאינם נכללים היה מסתברא להתרומת הדשן דאין ע"ז שם מערובת ועכ"פ לא ר"ה להקל באיסור תורה, והוה היסוד הראשון שכתב באור שמת, וע"ז מבואר בתרומת הדשן דאע"פ דמסתברא הוה מ"מ למעשה אין להקל, וכן תחיות גדולות של בשר או דגים שכתב התרומת הדשן שאין להקל, והרי אין שימושם כאחד ומ"מ מבואר שם שאין להקל, וא"כ אף דסברת האור שמת חזקה מ"מ נקטינן דאין להקל [ג].

ובין במ"ב [ד] הביא דברי הפוסקים דכל דבר שהם שני מינים כגון כלים ובגדים שיין צריכה.

ולכן כפיות ומזלגות וכדו' שמעורבים חשיב מערובת ואסור לברור אחד מהשני.

מתוך אוכל, א"כ אף רמונים מתוך רמונים אסור] או כיני [פי' א"כ] אפילו בני נש מן גוף בני נש [אפי' בני אדם מתוך בני אדם אסור לברור], פירוש דאין כלולים. ולפי זה בורר כלי מתוך כלי מותר דאטו משתמש כשהן כלולים הלא בכל קערה משתמש בפני עצמה [וממילא] לא שיין זהו בורר, אלא שהט"ז כתב דבורר הוה לא במאכל לחודיה אלא גם בעץ ומתכות ג"כ, והביא ע"ז מדברי רש"י גבי חלתא דבורר קניס יפות חייב ושם יכול לעשות כשהן כלולין, והוה כתב הט"ז דמדברי החוס' נראה דדוקא באוכלין הוה בורר ולא כלים והביא דברי רש"י, וממה שפסקה קולמוסו כלים הביאו המעבדים הביאים אחריו דגם בכלי איכא בורר וטעו בזה דבמלאכת בורר כריך שיהא כלול ואין זה לא בכלים ולא צבגדים, אלא שמאכל לאו דוקא וכמו שביארנו, עכ"ל.

מבואר דדברי האור שמת בגדר מלאכת צריכה דדבריים גדולים אין על זה שם מערובת, וחדש יותר מזה דבדבר שאין בו שימוש כי אם כל אחד בפני עצמו אין על זה שם מערובת, ומש"ה כלים ובגדים אין זהם איסור בורר.

והגדה אף דעלם יסוד דבריו הם מילתא דמסתברא, מ"מ מצינו ג"כ לצעל התרומת הדשן [א] שכתב כעין זה מסברא ודחה למעשה, ח"ל... אמנם נראה דמאוד היה נגד סברת הלכ דשני מינים שניכרים בהפרדתם תחיות גדולות שמונחים יחדיו דיהא צריכה שייכא זהו וכו', אפס הואיל וכתב בסמ"ג דהבורר פסולת מתוך האוכל

שער הציון

[א] סי' כ"ז: [ב] סי' ס"ט טעף ג': [ג] אף דאפשר לרחוק ולומר דהתרומת הדשן מיירי בשני תחיות דגים או בשר שגדולים כאחד ובעיני בני אדם נחשב למנה אחת, והאור שמת מיירי בגוונא שאין שום אפשרות שימוש כאחד כרימונים וכלים, מ"מ עדיין אין ראייה להקל בכך, וכעין מש"כ התרומת הדשן דבלא ראייה אין להקל: [ד] ס"ק ע"ז:

Learn who discusses the ideas of the Ohr Somayach but challenges them.

ז' היובא דבורר לאו דוקא במיני אוכלין דהא אמרינן בשבת (ע"ד:) אמר רבא האי מאן דעביד חביתא חייב ז' חטאות האי מאן דעביד תנורא חייב ח' חטאות האי מאן דעביד חלתא חייב י"א חטאות ופירש"י בחביתא בירר הצרורות הגסות מתוכן הרי שתיים ובתנורא פי' ג"כ כן ובחלתא כתב כוורת של קנים וכו' בירר יפות ה"ז בורר וכו' ע"ש הרי שבכל דבר שייך ברירה והסברא כן הוא דהא במשכן הוה ברירה בסמנים וגם הם אינן לאכילה וכו"כ הט"ו סק"ט :

ח' ולפ"ז יש לשאול שאלה גדולה דאיך מצאנו ידיו ורגליו בכמה דברים כגון שמונחים מעורבים כפות ומולגות ומכנינים ואנו צריכים כעת לסכינים ובוררים הסכינים מביניהם או הכפות או המולגות וכן כשתלויים הרבה בגדים על הכותל ונצרך לשנים ושלשה בגדים ונוטלין מהכותל כל הבגדים ובוררין הבגדים הצריכים והשאר תולין על הכותל בחזרה וכן אם היו מונחים הרבה ספרים מעורבין זה על גבי זה וצריך כעת לאיזה ספרים ובוררין ונוטלין וכן על השלחן אצל העשירים יש כמה מיני קערות קמנות וגדולות ולכל מאכל בוררין קערות שונות וכיוצא בזה כמה עניינים ואם יש ברירה בכל דבר לא מצאנו ידיו ורגליו בהרבה עניינים :

ט' ותשובת דבר זה משני פנים האחד דבדבר הניכר הרבה לעין הוואה לא שייך לומר בזה ברירה שאין זה ברירה אלא נטייה בעלמא וכל אלו הדברים שחשבנו הם נראים לעין כמו בבגדים וכלים וספרים כמוכן ואין לומר הא גם שני מיני פירות נראים לעין כמו תאנים וענבים דאינו כן דמתוך קטנתן וריבויין צריכין לברור זה מזה משא"כ בבגדים וכלים וספרים

והשני שהרי יתבאר דבשעת האכילה יכור ליטול אוכל מתוך הפסולת ולאכור שאין זה דרך ברירה ודרך האכילה בכך וממילא דבכל הדברים שאנו צריכין כעת ללבוש הבגדים ולהשתמש בהכלים וללמוד בהספרים הוי כשעת אכילה ולא שייך בזה ברירה ומוזילי לברור ספרים זה מזה כדי להעמידן על מקומן או נגדים זה מזה כדי לתלותן וכן כללים אין היתר לעטם זה אכל לעטם הראשון אין איסור בדבר ויש לעיין בזה ודוק :

ערוך השלחן עמוד מס 290 ב' (א"ח ב') אפשטיין, יח"א מיל בן אהרן יצחק הלוי הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

Learn ה הערה & ג כז סע' פרק שבת הלכות who explains the principle of the Ohr Somayach

שבת

פרק כז

הלכות

ק

ג. מלאכת בורר שייכא באוכלין ובשאר דברים שאינן אוכלים (ט"ז סק"ב), ודעת המ"ב (סקט"ו) ועוד אחרונים דלפ"ז שייכא ענין בורר בכלים ובגדים וספרים¹, אבל באור שמח (פ"ח מהל' שבת הי"א) כתב דדוקא דברים הבלולים יחד ומשתמשים כשהם כלולים יש בהם משום בורר, אבל בדברים שאינן כלולים לא שייך בורר, ולפ"ז ליכא בורר בכלים או בגדים וספרים וכיוצא ב, ודבריו מסתברין, ולמעשה צ"ע², ויעויין עוד בזה להלן (סעי' ג, פ-פא).

א- טעמי הלכות

¹ כתב באור שמה פ"א מהל' שבת (ה"ח) "דע דבורר גדרו הוא בבורר הבלול יחד ומשתמש כשהוא כלול, כזה אם בורר מאתו פסולת מתוך האוכל או בשני מינים, הוי בורר והוי מלאכה, אבל בדבר שאינו כלול לא שייך בורר כו', ולפ"ז בורר כלי מתוך כלי - דאטו משתמש כשהן כלולים, הלא בכל קערה משתמש בפני עצמו - לא שייך בהו בורר. אלא שהט"ז כתב דבורר הוי לא במאכל לחודה רק בעץ ומתכות ג"כ, והביא ע"ז מדברי רש"י גבי חלתא דבורר קנים יפות חייב, ושם יכול לעשות כשהן כלולין, וזה כתב הט"ז סי' שיט סק"ב דבדברי התוס' נראה דדוקא באוכלים הוי בורר ולא כלים והביא דברי רש"י, וממה שפלטה קולמוסו 'כלים' הביאו המחברים הבאים אחריו דגם בכלים איכא בורר, וטעו בזה, דבמלאכת בורר צריך שיהא כלול, ואי"ז לא בכלים ולא בבגדים, אלא שמאכל לאו דוקא וכמו שביארנו" ע"כ.

הערות הגר"א הבחן בארכהויומער שליט"א:

² וע"ע שבתת השבת (ולאכת מורי סקט"ו) קצות השולחן (סי' קנה סק"י"ח) ושלחן שלמה (סי' ס"ד א).

שערי הלכות

ומרר שלישיא ביאר כונת האר"ש דר"ל דגדר מלאכת בורר אינו סתם מעשה הפרדה של ב' מינים מהדדי, אלא גדר המלאכה הוא שהברירה היא תקון להמין שנתקלקל ע"י התערובת, דהתערובת קלקול הוא לו, והברירה מתקנו ומייפהו, ולא בכל מיני נחשב תערובת כקלקול בהמין. דרק היכא שנשתנה מהותו ע"י התערובת חשיב קלקול, והיינו כגון דבר שטבעו בתערובת כמו קמח בלתי מנופה או יין שיש בו שמרים וכדו', דאיכות עצם הקמח והיין נקבע כפי תערובת הפסולת שבו, ומהותו משתנה כשמעורב בו פסולת, דקמח בלתי מנופה חלוק במהותו מסולת נקיה, ובכה"ג הוא ברירת הפסולת תקון בהאוכל. וכן תערובת מדברים שדרך השימוש בתערובת, כשהם מעורבים בטלה חשיבות שם כל מין בפני"ע, כיון שחשיבותו עכשיו הוא בשם התערובת והו"ל כחדא כיון שדרכם להשתמש יחד בתערובת, ובכה"ג היא הברירה תיקון בכל מין. משא"כ דברים שאין דרך השימוש בתערובת, כמו קערה וכדו' הנמצא בערימה של כלים, הרי אף כשמעורב בערימה של כלים לא נשתנה מהותו בעצם, וא"כ אין בהברירה שום תקון, ומה שאין יכול להשתמש בקערה בעורר בערימה הוא רק דבר חיצוני המעכבתו מלהגיע אליו, וכאילו הוא נעול בארון. אבל ליכא קלקול או שינוי בעצם מהותו ע"י התערובת, ולכן לא שייכא בכה"ג שם מלאכת בורר, שאין כאן תקון בעצם והוא רק מעשה הפרדה בעלמא שאין בו שם מלאכת בורר. וזהו כונת האר"ש כמ"ש דבורר הוא בדבר הבלול יחד ומשתמש כשהוא בלול, דאין כונתו למציאות בלילה נמש שהוא רק בדברים קטנים הנבללים יחד ולא בדברים גדולים, דהא בשו"ע סעי' ג מפורש דאף בזחיתות גדולות שייכא בורר, אלא ר"ל דמלאכת בורר הוא רק כשיש שם תערובת, ושם תערובת שייכא רק בדברים דשייכי להודי שבהתערובת יחד מתאחדים ובטלה חשיבות שם כל מין מצד עצמו ונחשב ומתייחס על שם התערובת, וכענין בלילה (ומיושב קר החוט שני (פכ"ה סק"ג, ד"ה ונתנא אף) על האר"ש). ולדברי האר"ש נמצא דלא שייכא בורר בספרים או בגדים או קערות וכוסות וכדו', וא"ש מנהג העולם שלא לדקדק בזה, ומסתברא כוותי' שזהו גדר מלאכת בורר, ולדינא במידי דנהגו להקל אפשר לסמוך על דברי האר"ש. ועכ"פ כל זה הוא לגבי דברים שאין משתמשין בבליחותן, אבל דברים שמשתמשין בבליחותן. כמו קלפים או חלקים מצעצועי ילדים שבהכרח משתמשין יחד, כודאי שייכא בהו ענין תערובת וברירה, ודברים אלו דומין לקנים שבחלתא שבשבת עד: דפירש"י דשייכא בהו משום בורר, וזהו כונת הט"ז (שם) דאיכא בורר גם בכלים שאינם מאכלים, ולכן קלפי ילדים וצעצועי ילדים שיש בהם חלקים שונים שמשתמשים ודאי בבליחותם, שפיר שייכא בהו בורר, וגדר ב' מינים בדברים הללו - מה שמשמש שימושים שונים בהמשחק הרי הם ב' מינים. אמנם צדור מפתחות וכרטיסים שבכרטסת שבביה"כ"נ שרשום בהם שמות המתפללים נראה דלא חשיבי ככלים המשתמשים בבליחותם, דהא כל אחד משתמש בבליחותו והוא אסור משום בורר לחפש דף בתוכו עם תמונתו, ד"ל דהוי דבר המשתמש בבליחותו והוא אסור משום בורר לחפש דף בתוכו ולהוציאו שלא ע"מ להשתמש בו לאלתר, אלא דיל"ע שמא כיון דהרפים מחוכרים בתוך הדפדפת לא מקרי תערובת, ומ"מ יותר נראה דכה"ג מקרי תערובת, וכדמצינו דשייכא ענין תערובת וברירה גם בגוש אחד שיש בו חלקים שונים וצ"ע, עכ"ד.

שערי הלכות

ו"ל המט"י סו"ס שיט (סוף סק"ד) "מה שהעלה [הט"ז] דשייכא ברירה בכלי מתוך כלי, ונסתייע מפירוש"י עד: דמיחשב בורר מה שכבוד הצורות הגסות מתוקן, אינו נראה, דהתם שאני דהיי פסולת גמור שמשליך לגמרי הגסות, אבל ב' מיני כלים לבורר, דרך משל הקיתונות מן הצלוחיות וכיוצא"ב, מה ברירה שייכא כאן הואיל וכל אחד עומד לעצמו, ולא דמי לב' מיני אוכלין דשייכא בהו תערובת, וזה נראה פשוט" ע"כ. ובספר ארחות רבינו (שבת, ס"ט ק"ה) הביא שכ"ה דעת החו"א, שנהגו אצלו להוריד הסכומים המלונכלים מהשלחן בערבוביאה ורחצו ומיינו כפות לחוד ומולגות לחוד ושמו אותם בתאים במגידה, ועמ"ש שם בשם הקה"י, וע"פ ארחות שבת (פ"ג סוף הע"י) שהחזו"א הורה דלא שייך ברירה בספרים, ע"ש.

What's the Halachic Conclusion?

משנה ברורה ס' ש"ט ס"ק טו Learn

מין בפני עצמו אלא מעורבין ביחד: (טו) לא מקרי ברירה. אם לא (ס) שקצת מהם אינם טובים כל-כך כמו חתיכות האחרים, כגון שנקדחו מכח הבישול איזה חתיכות דגים ורוצה לברור אותן שלא נקדחו, או שאיזה חתיכות דגים היו מדג חי ואיזה מדג מת ורוצה לברור אלו מאלו, בכל זה אפילו במין אחד שייך ברירה וצריך לברור זה שרוצה לאכול עכשיו, ודמי ממש לעלין מעופשין בסעיף א. ותפוחים חמוצים ומתוקים, מסתפק הפרי-מגדים אי מקרי מין אחד אם לא, ואם מחמת חמיצותו אין ראוי לאכול, הוה בוודאי דומה לפסולת ויש בזה משום איסור ברירה, ואפילו נאכלים על-ידי הדחק יש בזה איסור מדרבנן, ודמי לעלין מעופשין הנזכר לעיל בסעיף א. והנה הט"ז מחמיר אפילו במין אחד, שלא יברור אלא אותו שרוצה לאכול עתה, או שיקח סתם מן הבא בידו להניח לסעודה אחרת, לא דרך ברירה, אבל (ט) הרבה אחרונים חלקו עליו והסכימו עם הרמ"א שפסק כתרומת-הדשן. ודע, (י) דבשר צלי ומבושל מקרי שני מינים לענין זה, וכל-שכן בשר של מיני עופות מחולקין, ועל-כן צריכין ליזהר בסעודות גדולות שמונחים כמה מיני עופות יחד ובוררין להניח למוצאי-שבת, שיבררו אלו שרוצין לאכול עכשיו ולא להיפוך. כתבו האחרונים, דהוא הדין בכל דבר כשהם שני מינים, כגון כלים ובגדים, שייך ברירה, ועל-כן צריך לברור זה המין שרוצה ליטול עכשיו והשאר ישארו על מקומם, ולא להיפוך. ואפשר דאם תלויים כמה בגדים על הכותל ומחפש אחר בגדו שרוצה עכשיו ללבשו, ועל-ידי-זה מוכרח לסלק מתחלה כל שאר הבגדים, לא הוי בכלל בורר, וכך אם מונחים בקערה כמה מינים יחד זה על זה, והמין שרוצה לאכול מונח למטה, ומסלק אלו שמונחין למעלה כדי שיוכל להגיע להמין שלמטה וליטלו, לא הוי בכלל בורר. ועיין בביאור הלכה:

Would selecting a Sefer from a bookcase be an issue of Borer?

אורחת שבת חלק א פרק ג סע' כג See

ספרים העומדים בארון

כג. ספרים העומדים בארון והם ניכרים זה מזה, אינם בגדר תערובת, ומותר באופן זה להוציא ספר מהארון אף אם אינו מתכוין להשתמש בו לאלתר. אמנם אם אין הספרים ניכרים זה מזה, שאין שם הספר כתוב עליהם מבחוץ וגם הבעלים אינו מכירם, יש לחוש שהוא בגדר תערובת ואין להוציא באופן זה ספר מהארון אלא לפי כללי ההיתר של מלאכת כוורר".
ואם צריך להוציא ספר מהארון בליל שבת לצורך מחר יש עצה לעיין בספר שמוציא וללמוד ממנו דבר מה, וכזה הוי כוורר אוכל מהפסולת לשימוש לאלתר והרי זה מותר אף שעיקר כוונתו היא לצורך מחר.

ארחות שבת עמוד מס 154 א גלבר, שלום יוסף - רובין, יצחק מרדכי הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה